

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського
Театральний факультет
Кафедра майстерності актора та режисури драматичного театру
Кафедра майстерності актора та режисури театру анімації

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до підготовки та проведення
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕЗКАМЕНУ
Майстерність актора

зі спеціальності 026 Сценічне мистецтво
освітньо-професійна програма
«Акторське мистецтво драматичного театру і кіно» /
«Акторське мистецтво театру ляльок»
освітній ступінь Бакалавр

Харків – 2023

Затверджено на засіданні кафедри_майстерності актора та режисури театру анімації Протокол № 23 від «17» квітня 2023 року.

Затверджено на засіданні кафедри_майстерності актора та режисури драматичного театру Протокол №7 від «7» квітня 2023 року.

Схвалено науково-методичною радою Протокол № 1 від «24» квітня 2023 року

Укладачі:

Заслужений діяч мистецтв України, професор Олександр ІНЮТОЧКІН;

Заслужена артистка України. Доцент кафедри Оксана СТЕЦЕНКО;

Старша викладачка Світлана ДОВЛЕТОВА

Рецензенти:

Володимир РЕШЕТНЯК – заслужений працівник культури України, директор Харківського державного академічного театру ляльок ім. В. Афанасьєва;

Сергій ДОРОФЄЄВ – в. о. генерального директора, художній керівник Сумського Національного академічного театру драми та музичної комедії ім. М. Щепкіна;

Гарант освітньої програми:

Юлія Щукіна, кандидатка мистецтвознавства, старша викладачка кафедри театрознавства.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та Освітньо-професійної програми 026 Сценічне мистецтво «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно» / «Акторське мистецтво театру ляльок» набутих здобувачами компетентностей та програмних результатів навчання.

Успішне складання атестаційного екзамену є підтвердженням фаховості випускника, його готовності: проводити акторську діяльність, та є підставою щодо присвоєння освітньої та/або професійних кваліфікацій: (бакалавр сценічного мистецтва, актор драматичного театру і кіно / актор театру ляльок).

У ході проведення атестаційного екзамену здобувачі мають продемонструвати набуті компетентності:

Загальні:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові):

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

- СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.
- СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.
- СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.
- СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- СК06. Здатність до оперування специфічною системою виразальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.
- СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.
- СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.
- СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
- СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.
- СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.
- СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виразальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).
- СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.
- СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.
- СК15. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Досягнення чи не досягнення програмних результатів навчання:

- ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.
- ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.
- ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
- ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.
- ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.
- ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).
- ПРН09. Обирати оптимальні художньо-виражальні (акторсько-виконавські, хореографічно-пластичні, музично-вокальні) та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).
- ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.
- ПРН11. Організовувати, планувати та провадити сценічну діяльність.
- ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.
- ПРН15. Знати основні закони психології творчості.
- ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.
- ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

Атестаційний екзамен «Майстерність актора» проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, що передбачає перевірку досягнення результатів навчання, інтегральної, загальних та фахових компетенцій.

Комплексний екзамен з «Майстерності актора» проводиться на основі перегляду дипломних витав та портфоліо студента у вигляді презентації у форматі PowerPoint та захисту ролі перед комісією. Студент не пізніше ніж за

тиждень до дати захисту має надати (надіслати на електронну адресу факультету) весь пакет документів, необхідних для екзамену.

Портфоліо має містити:

1. Репертуарний лист.
2. Фото та відеофрагменти акторських робіт (або відеовізитівка).
3. Перелік інших досягнень студента (за наявності) – участь у міжнародних проєктах, дипломи (нагороди) фестивалів, конкурсів, участь у науково-творчих конференціях, підтверджені сертифікатами мистецькі резиденції (майстер-класи, воркшопи тощо), досвід роботи у професійному театрі або кіно та ін.
4. Захист ролі у формі реферату¹.

Захист ролі у дипломній виставі подається у форматі реферату та відбувається у формі публічного захисту під час іспиту. Реферат є самостійною письмовою роботою, яку виконує студент при підготовці до складання підсумкової атестації. Тема реферату обирається студентом самостійно.

Реферат має продемонструвати здатність студента розбиратися у фахових питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з майстерності актора та сценічного мистецтва. Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних текстів не допускається.

Необхідною умовою підготовки здобувачів до складання атестаційного екзамену є проведення консультацій (публічних переглядів) викладачами випускаючої кафедри, надання методичних рекомендацій з організації самостійної роботи здобувачів у період підготовки до екзамену.

Результати іспиту оголошуються студентам у день його проведення після оформлення протоколів Атестаційної комісії.

Критерії оцінювання:

¹ Вимоги до змісту та оформлення реферату затверджує випускаюча кафедра і надає студентам.

90–100–А – відмінно. Захист проведено на високому професійному рівні. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень акторської майстерності, володіння психофізичним апаратом, відчуття жанрово-стильових особливостей вистави, уміння взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі. Має яскраву творчу індивідуальність. Демонструє абсолютне розуміння акторської професії, сформованість і стійкість здобутих умінь і навичок, високий рівень сценічного мислення. Переконливо та фахово захистив перед комісією свої творчі здобутки, впевнено та розлого відповідав на запитання комісії.

82–89–В – добре. Захист проведено на належному професійному рівні. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти продемонстрував гарний рівень акторської майстерності, володіння психофізичним апаратом, відчуття жанрово-стильових особливостей вистави, уміння взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі. Демонструє розуміння акторської професії, сформованість і стійкість здобутих умінь і навичок, рівень сценічного мислення. Переконливо захистив перед комісією свої творчі здобутки, відповіді на запитання комісії містили неточності, які студент легко виправляв після зауважень або уточнень.

75–81–С – добре. Захист проведено на достатньому професійному рівні. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти продемонстрував достатній рівень акторської майстерності; володіння психофізичним апаратом, відчуття жанрово-стильових особливостей вистави не досить виразні, уміння взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі часом мало деякі вади. У цілому демонструє розуміння акторської професії, сформованість і стійкість здобутих умінь і навичок, рівень сценічного мислення. Переконливо захистив перед комісією свої творчі здобутки, але відповіді на запитання комісії містили неточності.

64–74–D – задовільно. Захист проведено на недостатньому професійному рівні. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти продемонстрував посередній рівень акторської майстерності; у володінні психофізичним апаратом не має стабільності; відчуття жанрово-стильових особливостей вистави, уміння

взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі має значну кількість недоліків. Демонструє не стійке розуміння акторської професії; сформованість і стійкість здобутих умінь і навичок не достатні; рівень сценічного мислення посередній. Не достатньо переконливо захистив перед комісією свої творчі здобутки, відповіді на запитання комісії містили неточності.

60–63–Е – задовільно. Захист проведено на посередньому професійному рівні. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти продемонстрував низький рівень акторської майстерності; у володінні психофізичним апаратом не має стабільності; відчуття жанрово-стильових особливостей вистави, уміння взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі має значну кількість суттєвих недоліків. Демонструє низький рівень розуміння акторської професії, сформованість і стійкість здобутих умінь і навичок, сценічного мислення. Посередньо захистив перед комісією свої творчі здобутки, відповіді на запитання комісії містили значні неточності.

35–59–FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Захист проведено на низькому професійному рівні. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти продемонстрував низький рівень акторської майстерності; у володінні психофізичним апаратом не має стабільності; відчуття жанрово-стильових особливостей вистави, уміння взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі практично відсутнє. Демонструє низький рівень розуміння акторської професії, сформованість і стійкість здобутих умінь і навичок, рівень сценічного мислення низький. Здобувач був не переконливий під час захисту перед комісією, відповіді на запитання були з принциповими помилками.

0–34–F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Захист проведено на вкрай низькому професійному рівні, програму не опановано. При втіленні сценічного образу здобувач вищої освіти не продемонстрував володіння акторською майстерністю, психофізичним апаратом, відчуття жанрово-стильових особливостей вистави, уміння взаємодіяти з партнером та існування у сценічному просторі. Демонструє низький рівень розуміння акторської професії, сформованість і стійкість

здобутих умінь і навичок, не має самостійного сценічного мислення. Здобувач не зміг відповісти на жодне з запитань комісії.